

7/62015

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI**

06 Nisan 2015

Sayı : 84832410 - 610 [7/62015] - 41186
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 11/03/2015 tarihli ve 43452547-120.00-219260 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları konusu İzmir Milletvekili Sn. Rahmi Aşkın TÜRELİ tarafından verilen 7/62015 yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Nihat ZEYBEKCI
Bakan

EK:
Cevap yazısı (2 sayfa)

"Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır."

T.C. Ekonomi Bakanlığı Hukuk Müşavirliği
İnönü Bulvarı No:36 06510 Emek/ANKARA

Telefon: 378

Faks: 03122048641

E-mail: dogang@ekonomi.gov.tr

Elektronik Ağ: www.ekonomi.gov.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin: Gamze DOĞAN - Hukuk Müşaviri

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

İzmir Milletvekili Sayın Sn. Rahmi Aşkın TÜRELİ tarafından verilen 7/62015 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap:

Türkiye'nin brüt dış borç stoku yıllar itibariyle artmıştır fakat dış borcunun gayri safi yurtiçi hasılaya oranı yıllar itibarıyla azalmıştır. Dış borç verileri değerlendirilirken, önemli olan borcun seviyesi değil, borcun gayri safi yurtiçi hasılaya olan oranıdır.

Türkiye'nin brüt dış borcunun Gayri Safi Yurtiçi Hasılaya oranı 2002 yılında %56,2 iken, 2014 yılı 3. çeyrekte bu oran %49,6 olmuştur. Dolayısıyla, 2002 yılından bu yana Türkiye'nin Brüt Dış Borcunun Gayri Safi Yurtiçi Hasılaya oranı azalmıştır.

Tablo 1: Türkiye'nin Dış Borç Stoku (Milyar Dolar)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 Ç3
Türkiye Brüt Dış Borç Stoku (Milyar Dolar)	129,6	144,2	161,1	170,7	208,1	250,0	280,9	268,9	291,9	303,9	339,0	389,5	396,8
Türkiye Brüt Dış Borç Stoku/GSYİH	56,2	47,3	41,3	35,5	39,5	38,5	37,9	43,6	39,9	39,3	43,1	47,4	49,6

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Türkiye'nin dış borcunun kompozisyonu incelendiğinde, 2014 yılı 3. çeyrekte özel sektör borçlarının toplam dış borç stoku içindeki payı % 69,4'e, kamu kesimi borçlarının payı %29,9'a, Merkez Bankası borçlarının toplam dış borç stoku içindeki payı ise %0,7 olarak gerçekleşmiştir. Dolayısıyla Türkiye'nin brüt dış borç stokunun büyük bir bölümünün özel sektöre ait olduğu görülmektedir. Türkiye'nin brüt dış borç stoku 2014 yılı 3. çeyrek sonu itibarıyla 396,8 milyar dolar seviyesindedir, söz konusu borcun büyük bir kısmını (275,2 milyar dolar) özel sektörün borcu oluşturmaktadır.

Tablo 2: Türkiye'nin brüt dış borç kompozisyonu

%	Özel sektör	Kamu Sektörü	TCMB
2002	33,2	49,8	17,0
2003	33,9	49,1	16,9
2004	39,8	47,0	13,3
2005	49,7	41,2	9,0
2006	58,1	34,4	7,5
2007	64,3	29,4	6,3
2008	67,1	27,9	5,0
2009	64,1	31,0	4,9
2010	65,5	30,5	4,0
2011	65,9	31,0	3,1
2012	67,2	30,7	2,1
2013	68,9	29,7	1,3
2014 Ç3	69,4	29,9	0,7

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Özel sektörün borçlarının toplam dış borç stoku içindeki payı yıllar itibarıyla artmıştır. 2002 yılında özel sektörünün toplam dış borç içindeki payı %33,2 iken, 2014 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla bu pay %69,4'e çıkmıştır. Bunun en önemli nedeni küresel likiditenin ve borçlanma imkanlarının giderek artmasıdır. Diğer taraftan, büyüyen ekonomiler bu büyümelerini öz kaynakları yanında, aynı zamanda borçlanmaya da ihtiyaç duyarlar. Türkiye, bahse konu yıllarda bütçe disiplininin taviz vermemiş, Türkiye'nin bütçe açığı/GSYH, Maastricht kriterleri seviyesi olan %3'ün altına, %1,2'ye gerilemiştir. Bütçe disiplininin taviz verilmemesi kamu borç stoku/GSYH oranını da %36,2'ye kadar düşürmüştür. Bu sebeple, Türkiye büyürken borçlanmaya ihtiyaç duyduğundan devlet olarak bütçe disiplininin taviz verilmemesi sebebiyle de bu borcun büyük kısmı özel sektör tarafından üstlenilmiştir.